

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO: 17.12.	20. 24. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ: 00-61-1/24-79	
VEZA:	
EPA:	
SIGURNOST:	PRILOG:

Ulqin/Ulcinj, 17.12.2024.

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku, Andriji Mandić

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore i mišljenja Zaštitnika ljudskih prava i sloboda br. 956/23 od 31.07.2024. godine, predsjedniku Vlade Crne Gore, Milojku Spajiću postavljam sljedeće pitanje:

Koji je status albanskog naroda u Crnoj Gori? Koja prava uživaju kao narod i kao pojedinci?

O b r a z l o ž e n j e

Albanci u Crnoj Gori su autohtoni narod s dubokim istorijskim, kulturnim i geografskim korijenima u regionu. Njihova prisutnost na teritoriji današnje Crne Gore datira još iz antičkih vremena, kada su njihovi preci živeli na području Ilirije. Albanci su tradicionalno naseljeni u krajevima južne i jugoistočne Crne Gore, uključujući oblasti poput Ulcinja, Bara, Tuzi (područje Malësije), Plava, Gusinja i djelove Rožaja.

Albanci u Crnoj Gori, prema ustavu i zakonima, imaju status nacionalne manjine i uživaju prava koja im omogućavaju očuvanje svoje kulture, jezika i tradicije. Ovo uključuje: pravo na obrazovanje na maternjem jeziku, zastupanje u politici, medijska prava, kulturna prava i vjerska prava. Stepenn realizacije i uživanja ovih prava je upitno, ali se svakako nameće potreba da se otvori dijalog o sljedećim principijelnim pitanjima:

1. Da li Albanci imaju pravo da se pitaju o svom razvoju?
2. Da li Albanci imaju pravo na ravnomjeran razvoj?
3. Da li imaju jednako pravo korišćenja morskog dobra u Crnoj Gori?
4. Da li lokalno imaju pravo da odluče o svom razvoju?
5. Koliko Crna Gora omogućava bolji život Albanaca u Crnoj Gori i da li to treba povezati sa izrazitom migracijom Albanaca?

Dr ILIR ČAPUNI

Poslanik koalicije „ALEANCA SHQIPTARE / ALBANSKA ALIJANSA“

Crna Gora
Vlada Crne Gore
Predsjednik Vlade

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	20.12. 2024. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/24-79/2
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Adresa: Karađorđeva bb,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 530
fax: +382 20 242 329
kabinet@gov.me

Broj: 01-076/24-4481
Podgorica, 18.12.2024. godine

Klub poslanika: „ALEANCA SHQIPTARE / ALBANSKA ALIJANSA”
Poslanik, g-din: Ilir Čapuni

POSLANIČKO PITANJE

Koji je status albanskog naroda u Crnoj Gori? Koja prava uživaju kao narod i kao pojedinci?

ODGOVOR

Uvaženi poslaniče Čapuni,

Zahvaljujem Vam na ovom pitanju, jer daje šansu da u jednoj rečenici dođemo do srži onoga što je Crnoj Gori potrebno!

Znate što je suština svega? Da zajedničkim radom svih grana vlasti, osiguramo da svaki, ali baš svaki građanin Crne Gore osjeti slobodu i da uživa u punoj vladavini prava!

Imamo istorijsku šansu da to dostignemo, baš u ovom momentu, a taj put nas vodi u Evropsku uniju i to u najskorijem roku. Zato moramo da nastavimo da prihvatamo najveće civilizacijske vrijednosti, koje Evropska unija nudi i da se u potpunosti reformišemo, kako bi svi građani uživali u pravima, koje im Ustav i zakoni garantuju.

Zaštita prava i sloboda manjinskih naroda, među kojima su i Albanci, i drugih manjinskih nacionalnih zajednica jedno od prioriternih pitanja u nacionalnim politikama svake zemlje koja teži demokratskom i inkluzivnom društvu. Bez garancija osnovnih prava i sloboda čovjeka, bez slobodnog pojedinca, nema ni zdravog kolektiviteta. Ne može se govoriti o demokratiji niti o slobodi i pravdi, ukoliko nema poštovanja različitosti. Poštovanje ljudskih i manjinskih prava, preduslov je, kako za demokratiju, tako i za razvoj društva u cjelini.

Crna Gora, kao građanska, multietnička, multireligijska i multikulturalna država podržava temeljne vrijednosti – ljudska prava, demokratiju i vladavinu prava, a posebnu pažnju posvećuje integraciji manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u svoje društvo, uz očuvanje njihovih posebnosti.

U Crnoj Gori zaštitom prava i unapređenjem položaja manjina bave se, u okvirima svojih nadležnosti, Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava, Odbor za ljudska prava i slobode, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, savjeti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava i dr.

Integracija manjina je ključni element za izgradnju inkluzivnih, prosperitetnih i stabilnih multietničkih društava. Mi tu posvećenost potvrđujemo uključivanjem svih u izvršnu granu vlasti. Multietnička društva predstavljaju bogatstvo različitosti, čiji su temelji često zasnovani na različitim etničkim, jezičkim i kulturnim grupama. U ovom kontekstu, integracija manjina igra ključnu ulogu u očuvanju društvene kohezije i promociji socijalne pravde.

Ustav Crne Gore daje pravnu osnovu za promovisanje, jačanje i unapređenje zaštite osnovnih ljudskih prava i sloboda i potvrđuje obavezu Crne Gore da poštuje međunarodne standarde u tom kontekstu, dok u drugom dijelu 65 članova Ustava garantuju ljudska prava i slobode, građanska, politička, ekonomska, socijalna i kulturna, kao i prava manjina.

U članovima 79 i 80 Ustava Crne Gore, pripadnicama i pripadnicima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica jemče se prava i slobode, koja mogu koristiti pojedinačno i u zajednici sa drugima, a zabranjuje se njihova asimilacija. Ustavom se dodatno jemče posebna - manjinska prava za Albance kao i sve druge manjinske narode i druge manjinske nacionalne zajednice u Crnoj Gori.

Stoga pozivam sve poslanike, da zajedno pružimo maksimum kako bi stvorili uslove da dostignemo nivo vladavine prava na nivou razvijenih evropskih zemalja, jer samo tako će Albanci, ali i svi ostali građani Crne Gore osjetiti pune benefite integracije i života po EU standardima.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK VLADE
mr Miloško Spajić

